

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Liikmesriikide üldkohtud

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Swipe to change

hispaania keel**Liikmesriikide üldkohtud****Hispaania**

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus. Sellest põhimõttest tulenevalt eksisteerib ainult üks jurisdiktsioon ja üksainus kohtunikukond. Erinevate kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele – kohtuasi, hagi hind, isik, funktsioon ja territoorium –, kuna erinevate pädevustega erinevate kohtute olemasolu ei ole jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Üldkohtud – sissejuhatus

Hispaania 1978. aasta põhiseadus sätestab, et Hispaania on demokraatlik sotsiaalne õigusriik, mis peab oma õiguskorra ülimateks väärtusteks vabadust, õiglust, võrdsust ja poliitilist pluralismi.

Põhiseaduse VI peatükk on pühendatud kohtuvõimule ja selle paragrahvis 117 on sätestatud, et kohtute korralduse ja toimimise aluseks on jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõte (*unidad jurisdiccional*).

Hispaania kohtute korraldus tugineb kõigile neile põhimõtetele, millest tulenevalt on üks ühtne üldkohtutest koosnev kohtusüsteem.

Erinevate kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele – kohtuasi, hagi hind, isik, funktsioon ja territoorium –, kuna erinevate pädevustega erinevate kohtute olemasolu ei ole jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Selleks et kohtuorganit võiks lugeda üldkohtuks, peab see Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvi 122 kohaselt olema reguleeritud kohtuvõimu alusseadusega.

Tuleb eristada kolme põhiaspekti:

territoriaalne aspekt;

kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks;

pädevus.

Territoriaalne aspekt

Vastavalt 1. juuli 1985. aasta alusseadusele 6/1985, mis käsitleb kohtuvõimu, on riik kohtumõistmise eesmärkidel **territoriaalselt** jagatud linnadeks, ringkondadeks (*partidos*), provintsideks ja autonoomseteks piirkondadeks, kus kohtuvõimu teostavad rahukohtud (*Juzgados de Paz*), esimese astme ja eeluurimise kohtud (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), halduskohtud (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), töökohtud (*Juzgado de lo Social*), vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) ja noorsookohtud (*Juzgados de Menores*), provintsi kohtud (*Audiencias Provinciales*) ja autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud (*Tribunales Superiores de Justicia*). Kogu riigi territooriumil teostavad kohtuvõimu riigikohus (*Audiencia Nacional*), ülemkohus (*Tribunal Supremo*), eeluurimise keskkriminaalkohtud (*Juzgados Centrales de Instrucción*) ja piirkonna halduskohtud (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*).

Kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks

Üks kohtunik on kõikides kohtutes, välja arvatud ülemkohus, riigikohus, autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud ja provintsi kohtud.

Ülemkohtu koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed (*presidentes de sala*) ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud (*magistrados*). Ülemkohtu on viis osakonda: tsiviil-, kriminaal-, haldus-, sotsiaalasjade- ja sõjaväeosakond.

Riigikohtu (*Audiencia Nacional*) koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale (apellatsioon-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalasjade osakond) ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Autonoomsete piirkondade **kõrgema astme kohtud** (*Tribunales Superiores de Justicia*) koosnevad neljast osakonnast (tsiviil-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalasjade osakond). Kohtute koosseisu kuuluvad esimees, kes juhivad ka tsiviil- ja kriminaalosakonda, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Provintsi kohtutesse (*Audiencias Provinciales*) kuuluvad esimees ja kaks või enam kõrgema astme kohtunikku. Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasu ning kohus võib olla jaotatud vastavateks osakondadeks.

Kohtuamet (Oficina Judicial)

Kohtuvõimu alusseaduses esitatud määratluse kohaselt on kohtuamet (*Oficina Judicial*) haldusorganisatsioon, kes abistab kohtunikke ja kohtuid nende igapäevases töös.

Kohtuamet loodi selleks, et parandada kohtumenetluste tõhusust, tulemuslikkust ja läbipaistvust, lihtsustada kohtuasjade lahendamist ning soodustada koostööd ja koordineerimist erinevate ametiasutuste vahel. Amet loodi seega vastusena püüdlusele tagada sellise kvaliteetse avaliku teenuse osutamine, mis arvestaks inimeste huvidega, vastaks põhiseaduslikele väärtustele ja lähtuks inimeste tegelikest vajadustest.

Tegemist on uue organisatsioonilise mudeliga, mille raames võetakse kasutusele moodsad juhtimismeetodid, mille aluseks on eri haldusüksuste kombinatsioon: kohtumenetluses otsust abid pakkuvad üksused, mis on sarnased kohtumajadega (*juzgados*), mis abistavad kohtunikke nende ametiülesannete täitmisel, ning ühised menetlustalitused, mille tööd juhivad kohtusekretärid (*Secretarios Judiciales*) ja kus täidetakse kõik tööülesanded ja tehakse kõik otsused, mis ei ole otseselt seotud õigusemõistmisega, nagu dokumentide vastuvõtmine, kohtukutsete esitamine, kohtuotsuste täitmisele pööramine, kohtuvälised menetlused, taotlus menetluse alustamiseks, poolte teavitamine, menetlusega seotud probleemide lahendamine jne.

Ühiseid menetlustalitusi on kolm liiki:

ühine üldtalitus;

ühine kohtuasjade haldamise talitus;

ühine kohtuotsuste täitmisele pööramise talitus.

Uus organisatsiooniline mudel võeti esmakordselt kasutusele 2010. aasta novembris Burgoses ja Murcias. Veebruaris 2011 loodi kohtuametid Cácereses ja Ciudad Realis ning 2011. aasta juunis Leonis, Cuencas ja Méridas. Samuti loodi kõnealune amet 2013. aastal Ceutas ja Melillas. Kohtuametid eksisteerivad kõrvuti varem loodud kohtumajadega (*juzgados* ja *tribunals*), mis asuvad kõikjal Hispaanias.

Kohtute pädevus

Lisaks territoriaalsele aspektile on kohtutel erinev pädevus vastavalt kohtuasjadele, mida nad arutavad, ja selle järgi **jagunevad kohtud neljaks**.

Tsiviilkohtud arutavad asju, mis ei ole selgesõnaliselt määratud mõnele teisele kohtule. Seetõttu võib neid nimetada üldkohtuteks.

Kriminaalkohtud arutavad kriminaalasju. Hispaania õigusele on iseloomulik, et kriminaalkuriteost tulenevat tsiviilhagi võib arutada koos kriminaalasjaga.

Sellisel juhul otsustab kriminaalkohus süüteo või õigusrikkumisega tekitatud kahjude hüvitamise.

Halduskohtud tegelevad riigiasutuste tegevuse õiguspärasuse kontrollimisega ja nende vastu esitatud rahaliste nõuetega.

Töökohtud arutavad sotsiaalõiguse valdkonna küsimusi, nagu töölepingust tulenevad individuaalsed töövaidlused töötaja ja tööandja vahel, kollektiivläbirääkimised, sotsiaalkaitsega seotud kaebused ja riigi vastu esitatud kaebused, kui riik on töösuhet käsitlevate õigusaktide kohaselt vastutav.

Lisaks nimetatud neljale kohtutüübile tegutsevad Hispaanias sõjaväekohtud.

Sõjaväekohtud moodustavad erandi jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttest.

Põhiseaduses on sätestatud kohtute tegevust reguleerivad põhimõtted ja nende seas riigi kohtuvõimu ühtsuse põhimõtte. Seejuures on erandiks sõjaväekohtud, mille tegevus piirdub ainult sõjaväega ja võimaliku piiramislokorraga, järgides igal juhul põhiseaduslike põhimõtteid vastavalt põhiseaduse paragrahvi 117 lõikele 5.

Rahu ajal piirdub sõjaväekohtu pädevus ainult militaarvaldkonnaga ja ta arutab kohtuasju, mis on seotud sõjaväe kriminaalkoodeksis määratletud kuritegudega, ning tema pädevus laieneb igasugustele kuritegudele, kui sõjavägi viiakse väljapoole Hispaania territooriumi. Sõja ajaks näeb sõjaväekohtute pädevuse ja korralduse alusseadus nr 4/1987 selles osas ette muudatuse, kuid otsuse peab tegema parlament (*Cortes Generales*) või vajalike volituste olemasolu korral valitsus.

Sõjaväekohtu koosseisu kuuluvad elukutselised sõjaväelased, relvajõudude liikmed ja kaitseministeeriumi esindajad

Sõjaväekohtute süsteem koosneb järgmistest kohtutest: piirkondlikud sõjaväekohtud (*Juzgados Togados Territoriales*), sõjaväe keskkohud (*Juzgados Togados Centrales*), kõrgemad piirkondlikud sõjaväekohtud (*Tribunales Militares Territoriales*) ja sõjaväe keskkohus (*Tribunal Militar Central*). Sõjaväekohtud alluvad ülemkohtu 5. osakonnale.

Ülemkohtusse sellise sõjaväeosakonna loomine, mille kord ja liikmete staatus alluvad samadele normidele kui teised osakonnad, tähendab, et tipus kohtuvõimu mõlemad harud ühinevad. See, et ülemkohtu sõjaväeosakonna tegutsemise kord ja liikmete staatus allub samadele eeskirjadele kui teised osakonnad, osutab, et tipus kohtuvõimu mõlemad harud ühinevad.

Nimetatud osakond koosneb nii üldkohtute kui ka sõjaväekohtute koosseisu kuuluvatest kõrgema astme kohtunikest, tagades nii kõrgeima kohtumõistmise tasakaalustatuse, ning tegeleb tavaliselt apellatsioon- ja kassatsioonkaebustega, samuti võivad tema pädevusse kuuluda teatavad kohtuasjad, mis on seotud kõrgete sõjaväelastega.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, kuid kohtusüsteemi raames on loodud spetsialiseeritud kohtuid, kes tegelevad teatavate kohtuasjadega, nagu naistevastase vägivaldaga seotud kohtuasjadega tegelevad kohtud, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud ja noorsookohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud vastavalt valdkonnale. Lisateavet leiata Hispaania erikohtute teema all.

Järgnevalt analüüsitakse nelja olemasolevat õigusvaldkonda ja erinevate kohtute pädevust nendes valdkondades.

Tsiviilkohtud

Tsiviilasju arutavad ülemkohtu I osakond (*Sala I del Tribunal Supremo*), kõrgema astme kohtute tsiviil- ja kriminaalosakonnad (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), provintsikohtute tsiviilosakonnad (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), esimese astme kohtud (*los Juzgados de Primera Instancia*) ja rahukohtud (*los Juzgados de Paz*) ning teatavad erikohtud (perekonnakohtud (*Juzgados de Familia*), kaubanduskohtud (*Juzgados Mercantiles*), ühenduse kaubamärgi kohtud (*Juzgados de Marca Comunitaria*), naistevastase vägivalda kohtud (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*)).

Kaubanduskohtutest, ühenduse kaubamärgi kohtutest ja naistevastase vägivalda kohtutest on juttu Hispaania erikohtute teema all.

Kriminaalkohtud

Kriminaalasju arutavad ülemkohtu 2. osakond (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), riigikohtu kriminaalosakond (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute tsiviil- ja kriminaalosakonnad (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), provintsikohtute kriminaalosakonnad (*las Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), kriminaalkohtud (*los Juzgados de lo Penal*), eeluurimiskohtud (*los Juzgados de Instrucción*), noorsookohtud (*Juzgados de Menores*), vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), naistevastase vägivalda kohtud (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) ja rahukohtud (*Juzgados de Paz*).

Noorsookohtutest, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevatest kohtutest ja naistevastase vägivalda kohtutest on juttu Hispaania erikohtute teema all.

Halduskohtud

Haldusvaidlustega tegelevad ülemkohtu 3. osakond (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), riigikohtu haldusosakond (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute haldusosakonnad (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) ja halduskohtud (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Töökohtud

Sotsiaalasjadega tegelevad ülemkohtu 4. osakond (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), riigikohtu sotsiaalasjade osakond (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute sotsiaalasjade osakonnad (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) ja töökohtud.

Kõigi nimetatud kohtute pädevus on sätestatud [kohtuvõimu alusseaduses](#).

Seonduvad lingid

HISPAANIA KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU

KOHTUVÕIMU ALUSSEADUS

Viimati uuendatud: 12/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.